هەڕەشەکانی تورکیا لەسەر یەکێتی.. عوسمانی حاجی مارف

ڕۆژنامەی خەباتی پارتی، لە مانشێتێکی گەورەدا لە ماڵپەڕی خۆیدا ڕایگەیاندووە، پارتی کرێکارانی کوردستان گروپی چەکدار لە سلێمانی پێکدەهێنن و دەیاننێرن بۆ چیای قەندیل و ناوچە کوردییەکانی سوریا. ئەمەش بەجیا لە کێشەکانی نێوان پارتی و یەکێتی لەسەر هەڵبژاردن، بەو ئاکامەی گەیاندوە کە پەیوەندییەکانی نێوان پارتی و یەکێتی چووەتە ناو قۆناغێکی بارگرژی زیاترەوە.
هەروەها ڕاپۆرتێکیش کە ڕۆژنامەیەکی سەر بە پارتی بڵاویکردۆتەوە، گوایە شاری سلێمانی وەک بنکەی دواوەی پەکەکە بەکاردەهێنرێت، بەپێی سەرسوڕمان و تووڕەیی سەرکردەکانی یەکێتی لێکەوتەوە، کە ئەو ڕاپۆرتە وەک هاوکاری هەواڵگری بۆ تورکیا لێک ئەدەنەوە، هاندانێکی ڕاشکاوانەیە تا حکومەتی تورکیا بکەن بەگژ یەکێتیدا.
ئەوەی هۆکاری زیاتر تووڕەیی یەکێتیە لەسەر ئەو ڕاپۆرتە، ئەوە بوو کە یەکێتی دەڵێت هەڵمەتێکی تۆمەتبارکردنی لەگەڵدایە، کە گوایە یەکێتی باوەشی بۆ پەکەکە کردۆتەوەو پشتیوانی پەکەکە دەکات دژ بە تورکیا، کە پێشتر بەرپرسانی باڵای تورکیاش وێنایەکی لەو چەشنەیان لەسەر یەکێتی داوەو دەرگای هاتوچۆیان لەسەر داخستون.
گرژیی نێوان بارزانی و تاڵەبانی کە لەم دواییانەدا بەهۆی هەڵبژاردنی پەرلەمانی هەرێمەوە لە نێوانیاندا پێشهات، بەوەی یەکێتی پێداگری لەسەر ئەنجامدانی هەڵبژاردن دەکات، بەقەبوڵکردنی هەموارکردنی یاسایی و ڕێکارەکان، کە بەم دواییە لەلایەن دادگای فیدراڵی عێراقەوە پەسەندکرا، بەڵام پارتی پێداگری لەسەر دواخستنی دەکات و بڕیاری لەسەر بایکۆتکردن داوە ئەگەر ئەم هەموارکردنانەی دادگای ناوبراو هەڵنەوەشێنەوە. هەربۆیە مەسرور بارزانی هەوڵی داوە لەڕێگەی داوای سکاڵا لەسەر بڕیارەکانی ئەو دادگایە، هەڵبژاردن بخاتە کاتێکی دواترەوە، کە لەم ڕۆژانەدا ئەو سکالایەش لەلایەن دادگاوە ڕەتکرایەوە.
ئەوە شاراوە نییە کە کێشەو ململانێی پارتی و یەکێتی، لە یەکەم ڕۆژی دەسەڵاتیان لە هەرێمدا وەک دوو هێزی میلیشیای ناسیۆنالست لە ماوەی سی ودوو ساڵدا، زۆر بەچڕی لە هەوڵی ئەوەدا بوون بە هەر بەهاو شێوازێک بۆیان لوابێت لە هەوڵی شەڕی ئەوپەڕی بێشەرمانە و دڕندانەو تێکشکان و ڕیسواکردنی یەکتریدا بوون. هاوکاری بەعس بۆ پارتی، هاوکاری کۆماری ئیسلامی بۆ یەکێتی لە ٣١ی ئابی ١٩٩٦

نمونەیەکی لە بیرنەکراوی ڕیسوایی هەردوولایانە، کە تائێستا ئەم ڕێبازیان نەریتەکە بە چەندەمین جار دوبارە دەبێتەوەو شەرمەزاریش نابن.
هەروەها بافڵ، پارتی بەوە تۆمەتبارکرد کە زانیاری ناڕاستی بە تورکیا داوە و لەڕادەبەدەر بە چەواشەکارانە و نادروست و بێبنەما وەسفی کرد.!
هەڵبەتە ئەم جۆرە لە راپۆرت و سیخوری لە بەرامبەر یەکتردا کارێکی تازەو نامۆ نیە، نەریتەکە لە ململانێی حزبەکانی کوردایەتی، کە لەکاتی جیاوازی فکری و سیاسی و نەتەبابوونی بەرژەوەندیەکانیان جگە لە ملشاکاندنی یەکتر ڕێگایەکی تریان بەدەستەوە نیە.
لەگەڵ پەرەسەندنی بەرچاوی ئۆپەراسیۆنی سەربازیی تورکیا لە ناوچەکە، ئەو جۆرە تۆمەتانە، کە لەلایەن سەرکردەی حزبی و ئەمنیەکانی یەکێتی لە سلێمانی ڕەتدەکرێنەوە، بەڵام لەهەمانکاتدا بوونەتە مایەی نیگەرانی و ترس لەوەی تورکیا ئامادەکاری زیاتر دەکات بۆ فراوانکردنی ئۆپەراسیۆنەکەی، لە لایەکی تریشەوە فشارەکانی بەسەر ناوچەی یەکێتی زیاتر دەبن، ئەوەش ڕۆشنە کە پارتی بە خۆی ئەوە باش دەزانێت کە تورکیا بە هیچ جۆرێک دەست لە خەڵکی سڤیل ناپارێزێت.
لە کاتێکدا بارگرژی یەکێتی و پارتی لەئێستادا کە خەریکن مامەڵەکردن لەسەر هەڵبژاردن بۆ بڕیارەکانی دادگای فیدراڵیەوە دەکەن و لە بەردەم دۆخێکی دژواردان لە پەیوەند بە ئایندەی هەرێم و پەیوەندیان لەگەڵ حکومەتی بەغدادا، کێشەکە لەلایەن پارتیەوە بەئاشکرا پەلەدەکەشت بۆ تەخکردنەوەو ڕوبەڕوکردنەوەی یەکێتی لە بەرامبەر تورکیادا، چونکە لەلایەک ئەو نەخشەو هەوڵانەی حکومەتی بەغدا لە گەشەی ئابوری لە پەیوەندی لەگەڵ تورکیا واژۆیان کردوە، بەئاراستەی کەمبونەوەی پێگەی پارتیە و بۆشاییەک لە پەیوەندی نێوان بارزانی و تورکیادا پێکدەهێنێت، یەکێتیش زیاتر خۆی ڕادەستی نەخشەو سیاسەتەکانی حکومەتی بەغداکردوە، پارتی فرسەت دەهێنێت لەو قەیرانەی دەرگیری بووە لەلایەک سەرنجی دڵسۆزی خۆی بە تورکیا نیشان بدات، لەلایەکیترەوە یەکێتی بخاتە ناو تەڵەی گێژاوی هەڕەشەکانی تورکیاوە.
بەرپرسێکی نووسینگەی ڕاگەیاندنی یەکێتی بە تووڕەییەوە وەڵامی ڕاپۆرتی ڕۆژنامەی خەباتی دایەوە، و ڕادەگەیەنێت کە ئەوەی ڕۆژنامەی خەبات بڵاویکردۆتەوە تەنیا پەیامێکی درۆ و چەواشەکارانەیە و بانگهێشتکردنەکە بۆئەوەی دەوڵەتی تورکیا خەڵکی سڤیل لە سلێمانی و هەڵەبجە بکوژن و ئاسایش و ئارامی ناوچەکە تێکبدەن، لەهەمانکاتدا ئاماژە بەوەش ئەدات کە پەکەکە لەنێوان

سنوری عێراق و تورکیادایە، هەروەها تورکیا و پارتی خۆشیان دەڵێن کە ٤٠٠ گوند لەژێر کۆنترۆڵی پەکەکەدایە، واتە پێویستی بە ناوچەی سەوزی یەکێتی نییە!؟.

لەدوایین ئاگادارکردنەوەی تورکیا بە یەکێتی بەوەی هاوکاری پەکەکە دەکات، وەزیری دەرەوەی تورکیا ڕایگەیاند، لەوماوەیەدا داوای لە پارێزگاری سلێمانی کردوە، کە دەسەڵاتداران واز لە پشتیوانیکردنی پەکەکە بهێنن و لێی دوورکەونەوە، ئەگەر وانەکەن ئۆپەراسیۆنەکانی تورکیا بەردەوام دەبن و ئۆپەراسیۆنەکان لە دێی سلێمانیدا ئەنجام دەدرێن.

ئەو وەزیرە جەختی لەسەر ئەوەش کردوە، وڵاتەکەی لە کۆبوونەوەکانیدا لەگەڵ یەکێتی ڕوون بووە و هۆشداریشی داوە لە بەردەوامبونیان لەیارییەکان و خۆخستنە ناو تەڵەی هاوکاری پەکەکەوە. داوای لێکردون پاڵپشتیەکانیان بە پەکەکە ڕابگرن و بانگهێشتیان نەکەن بۆئەوەی بێنە سلێمانی، نەهێڵن سوود لە نەخۆشخانەکانی پارێزگاکە وەربگرن. هەروەها هەڕەشەی ئەوەشی کردوە کاتێک "ئەوە لەگەڵ پەکەکە کار دەکەن و ئێمە دەبینین، دەبێت شتێک لە دژی ئەوە بکەین، چونکە ئەم ڕێکخراوە بۆ ئەوە دروست بووە کە ئێمە بکاتە ئامانج، بۆیە ناتوانین ڕێگە بدەین ئەمە ڕووبدات".

تورکیا لەم دواییانەدا دەستیکرد بە دروستکردنی بنکەیەکی سەربازی نوێ لە پارێزگای دهۆک، لە ژێر ڕۆشنایی بەدەنگی فەرمی حکومەتی بەغدا کە ڕەنگدانەوەی بوونی گڵۆپی سەوزە لە بەغداوە بۆ ئەنقەرە، بە ئامانجی ئاسانکاری بۆ ڕوبەڕوبونەوەی لەگەڵ پەکەکە، لەژێر ڕۆشنایی گەشەسەندنی بەرچاو کە لە پەیوەندیەکانی تورکیا و عێراقدا تۆمارکراوە، بەتایبەتی لە بواری گەشەپێدان و ئابووریدا.

هێزەکانی تورکیا لەم دواییانەدا ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکانیان لە ناوچەکانی باکوری عێراق بەشێوەیەکی بەرچاو پەرەپێداوە، هاوکات لەگەڵ هەوڵەکانیان لەگەڵ ڕێوشوێنی دامەزراندنی ئامادەبوونی سەربازی جێگیر لەو ناوچانەدا بە دامەزراندنی بنکەی سەربازی.

تورکیا چالاکانە کاردەکات بە گۆڕینی ناوازەیی هەڵوێستی یەکێتی نیشتمانی سەبارەت بە شەڕەکەی دژی پەکەکە، بەڵام لەم نێوەدا یەکێتی لەڕێگەی پاشکۆیی و پەیوەندیەکانی بە کۆماری ئیسلامی ئێرانەوە ناتوانێ هەڵوێستێکی پەیگیرو ڕۆشن و یەکلاکەرەوە نیشان بدات، پارتیش ئەم دۆخەی قۆستۆتەوە لە هەوڵی توندکردنەوەی کێشەکانی نێوان تورکیاو یەکێتیە.

ئەم هەڕەشانەی تورکیا لەسەر یەکێتی بە بەرژەوەندیەکانی پارتی لەم دۆخەدا کە کێشەکان پەرشوبڵاون، هەلێکی داوە بە بارزانی پاشقولێک لە یەکێتی بگرێت لەبەرامبەر ئەو پاشقولانەی یەکێتی لەسەر

هەڵبژاردن لە پارتی دەگرێت. لەهەمانکاتدا بەردەوامی ئەو پرۆسەو کێشانەیە کە یەکێتی و پارتی لەبەرامبەر یەکتردا لە هەوڵی شکاندنی هاوسەنگی هێزی یەکتردان، وەک هەر جارێکی ترو نموونەیەکی پڕچەکردار لەبەرامبەر یەکتردا ئاکامەکەی چ کارەساتێک دەخولقێنێت، قوربانیەکان چەندن و دۆخەکە بەرەو کوێ دەبات، بەهیچ شێوەیەک ناتوانێت لە بیرکردنەوەی بارزانی و تاڵەبانی و سەرکردەکانی یەکێتی و پارتیدا بێت.

ئەنقەرە لە ئەنجامی ناکۆکی بەربەلاوی نێوان پارتی و یەکێتی هەوڵ دەدات تا دەتوانێت سوود لە دۆخی لاوازی ناوخۆیی هەرێمی کوردستان وەربگرێت، لەبەرامبەر دوژمنایەتیەکی ئەوپەڕی خۆی لەگەڵ یەکێتی نیشتمانیدا، ئەنقەرە تاڕادەیەکی زۆر سەرکەوتوو بووە لەوەی بارزانی و پارتی دیموکراتی بکاتە هاوپەیمان و هاوکارو پاشکۆ، لەهەمانکاتدا پارتیش وەک دەسەزی بۆ تورکیا دژایەتیەکی بەپەردە لە بەرامبەر پەکەکەدا نیشانداوە.

هەرچەندە هیچ ڕێکەوتنێکی نووسراوی نێوان لایەنەکانی تورکیا و عێراق سەبارەت بە بەشداریکردنیان لە شەڕی دژی پەکەکە ڕانەگەیەندراوە، بەڵام سەرچاوە سیاسیەکان ڕەتیان نەکردەوە کە ئەردۆغان بەڕوونی زارێکی لە بەرپرسانی باڵای دەسەڵاتی فیدراڵی و هەروەها لە هەرێمی کوردستانی عێراق وەرگرتبێت تا ڕادەیەک هاوکاری سوپای تورکیا بکەن لە بواری زانیاری سەبارەت بە ڕێگەی چەکدارانی پەکەکەو جموجۆڵەکانیان.

دەسەڵاتی میلیشیایی پارتی و یەکێتی تەنها سەوداو مامەڵەکردن و پاشکۆبوونیان نیە بۆ دەوڵەتان، لەوە واوەتر سیو دوو ساڵە بونەتە بەڵاو دەردیسەری و بەدبەختیەکی وەها بۆ دانیشتوانی کوردستان، کە ناڕەزایەتیە جەماوەریەکان گەیشتۆتە ئاستێک خەڵکی ئامادەن پەنا بۆ شەیتانیش بەرن تا بارزانی و تاڵەبانیان لەکۆڵ بێتەوە!

چیرۆک لە (نیکۆلای خایتۆڤ)ەوە(*).. و: نەژاد

عزیز سور▯

سەگێکی جەربەزەمان هەبوو پێمان دەگوت! (کاتیرین) خووی بە ڕاونانی گورگانەوە گرتبوو ، دەنگی ڕەشەبایێك بوو بۆ خۆی ، کە دەوەڕی ، حەو.. حەو ، دارستان دەلەرزی و دەنگی دەدایەوە.. مل ئەستوور و خۆشبەز و گوێ قوڵاخ بوو وەك بڵێی قەت نەنوێ، دیسان وای ئەگەر کلکت دەدی ، چ کلکێکی بادراوی بەگەوەی هەبوو. سەگێکی تابڵێی چاك بوو، بەڵام مام (باچۆلا) تەواوی تێر نەدەکرد لە
سەرەکۆزە و پووش زیاتر چیدی نەدەدایێ..
چەند جارم پێ وت: نەختێ ئاردی گەنمەشامیم بدێ بۆی تێکەڵ بکەم ، ڕەزیل بوو دەیگوت باشە بەڵام نەیشیدەدا. پێنج شەش ساڵ بوو لەگەڵ کاتیرین بزنەگەلمان دەلەوەڕاند.. متمانەی تەواوم پێ بوو، دەهاتمەوە ناو کۆلێتیی، چیلکەدارم کۆدەکردنەوە و لە ئاگردانم دەنان و ئاگرم دەکردەوە و پێم دەدانە بەرێ.. دەتدی وەنەوز دەیبردمەوە… من دەزانم کاتیرین جێی خۆی گرتووە و ڕێی گورگان نادا نزیك ببنەوە، خۆ ئەگەر شتێکی وایش بوو ئەوا ئاگادارم دەکاتەوە.. ئەمەش شتێکی جوان بوو بەڵام چی قەوما؟ ئەو ڕۆژە، یا بابڵێین ئەو بەیانییە کە لە خەو ڕابووم بزنە بەڵەکێکم نەدی، (کاتیرین)یشم بەر چاو نەکەوت.. سەیرە؟!! چی ڕووی داوە؟ دوای تۆزێ تەماشا دەکەم دەگەڕێتەوە و بەتەنێیە بە دوویدا چووم بزنەردێن سپی یەکەم دۆزیەوە بەڵام چۆنم دیتەوە؟ گورگ کەل و پەلی کردبوو! کاتیرین ڕاوی نابوون بەڵام پاشی چی؟ ئەوان کاری خۆیان کرد بوو… دەم و قەپۆزی خۆێناوی بوو، ئەمەش وا دەگەینێ کە تێیان بەربووە، شتێك هەبوو لای من ڕوون نەبوو ئەویش ئەوە بوو داخۆ بۆچی نەوەڕی بوو گوێم لێی بێ و خ▯ بەرم ببێتەوە.
بەرامبەرمان بەردەڵانێکە، هەر بەردی کەرتە شاخێکە بۆ خۆی ، ئەمەش دەنگدانەوە زل تر دەکا، ئەگەر بڵێن دەنگی خۆیم نەبیستووە. بۆ چی گوێم لێی نەبووه؟ لە بەر خۆمەوە وتم: (دیارە کە ئەمە ڕووی داوە من لە خەوێکی قووڵ دا بووم).
ڕۆژێکی دی (دیسان هەر ڕۆژێکی پاییز بوو)، تەمێکی چڕو شێدار دای گرتبوو هەر بەرز دەبووەوە و نەدەبووەوە تاکو دادەکشایەوە.. وەختی گورگانە.. گورگ ئەو وەختەیان لە هەموو وەختان پێ خۆشترە کە خۆ لە نێو تەم و تاریکیدا وەشارن. ئەو لەعنەتیەش منی بەنێچیر هەڵبژارد بوو.. بزنێك کەوتە ماعەماع، منیش هاوارم کرد.. کاتیرین ڕاپەڕین و وەڕینی یەك بوو ، کەوتە دوای گورگی ، هەندەی نەبرد بەدەم و قەپۆزی بە خوینەوە گەڕایەوە، چ سۆراخی بزنەکەیش دیار نەبوو، لە

ڕیخۆڵانیش بەدەر چیدیم لە نێو دۆڵەکەدا نەدۆزیەوە.. دەم و قەپۆزی خوێناویش خستمیە گومانەوە، ئەوە دەگەیێنێ سەگەکە بەگژ گورگدا چووە و پڕی داوەتێ، ئەوەتا دەم و قەپۆزیشی لە خوێنی گورگ خەڵتا نە مەگەر وانییە؟، بەڵام کە بیرم لێ کردەوە: باشە ئەگەر ڕاست بێ تێکبەربووبن، داخۆ گورگ کاتی ئەوەی هەبووە ئاوا بە ڕەحەتی چنگی تێ بنێ بە جۆرێك لە ڕیخۆڵەکانی زیاتر نەمێنێ؟ خۆ ئەگەر شەڕێکیش ببووایە ئەوا سەگوەڕ هەر دەبیسترا ، منیش نە سەگوەڕ و نە دەنگی دیم بیست.. تۆ بڵێی خرتە خرتی ئێسقانی بزنەکە کە گورگ دەیهاڕی بگاتە گوێ ، بەڵام سەگوەڕ نەبیسترێ… ئەمەیان کە مەحاڵە..! . گومانم زیاتر بوو.. وتم: چاوەڕوان دەبم و خۆمی بۆ لە بۆسە دەنێم داخۆ لێرەوە بەدوا کاتیرین چ دەکا..

شتێکی تریش سەرنجی ڕاکێشام: پێشان سەگەکە کلکی قەف قەف دەکرد، بەڵام ئێستا ئەوەتا لە ئاستی پشتییەوە درێژ بووەتەوە. ئەمەیان گەزێ… گەزی دووەمیش ئەوە بوو سەگی ک□ل□بۆرە وای لێ هات بن بێژینگ و سەر کوزەرەی دەدرایێ، بۆنی دەکرد و پەرش و بڵاوی دەکردەوە و بەپێیان دەی شێلا ، ئەمەش مانای وایە کە تێرە و نایەوێ بیخوا..

ماوەیەك ڕابرد، ئەوەتا جارێکی تر گورگ بەدیار کەوتنەوە.. دەستم دایە دارێك(بێ قیمەتانە قەڵەوترین کووریان هەڵبژارد بوو، ڕفاندیان)، بەڵێ ڕفاندیان و بەدوایی خۆیشیان ڕاکێشا (کاترین) یش بەدوایانەوەیە… چاوەڕێ نەبووم تا دەگەڕێتەوە.. بە دوایاندا چووم ، سەرکەوتم تاگەیشتمە لووتکە، تەلانێکی دەپێشدا بوو ، ئینجا دەگەیشتەوە گوزەرێ و دەردەچووەوە. لە شوێنێکدا سەیرم دەکرد ، هەموو شتێکم لێ دیار بوو.. کوورەکەم دی کەل و کۆم کراوە و فڕێ دراوە ، گورگەکەیش هەر (30) هەنگاو بەو لاوەیە و دەڕشێتەوە. کاتیرینیش بەسەریەوە وەستاوە و بە کەڵبەو چڕنۆکان لەعنەت بۆ دایکی دەنێرێ..

کەواتە هەر گورگی گۆرینە، هەرگیز لەو باو□□دا نەبووم، کەچی ئەوەی بیرم لێ نە دەکردەوە و بەخەیاڵم دا نەدەهات بە چاو بینم. کاتیرین تاکو خواردی، خواردی، ئینجا کشایەوە بواری گورگیش بدا دەست پێ بکاتەوە، گورگ دەخوا و کاتیرینیش تێیەوەڕاماوە و دەم ئەتەقێنێ..! هەموو شتێك ڕوون و ئاشکرایە، کاکەلەبرالەی خۆیان کردووە،!. ئەو جار تێگەیشتم کاتیرین چ دەکا ، بەڵام ناتوانم بە تەنێی حوکم بەسەردا بدەم ، چونکە مام باچۆلا ئەو لەعنەتییەی خۆش دەوێ و بە تەمایە بەری بۆ باوێ.

وتم ئەوەی دیتم پێی دەڵێم و ئەو چۆنی حوکم دەدا بابیدا. مەسەلەکەم بە مام باچۆ وت ، بەڵام بڕوای نەکردو وتی: ـــــ بە چاوت

نەدیوە، بە خەونت دیوە! سەگ و گورگ چۆن دانوویان پێکەوە دەکووڵێ؟.

ـــ: هاوبەشن مام باچۆ، بە چاوی خۆمم دیتن.

ـــ: نەخێر کاری وا نا بێ ، شتی وا مەحاڵە.

وتم:ـــ وا دەکەم بەو چاوانەی ببینی. ئیتر خواو ڕاستان ڕۆژێ ، چاکم لە بیر نەماوە چ ڕۆژێ بوو، بەڵام لە دەوروبەری جێژنی (قەدیس دیمتری)دا بوو ، دیار بوو مام باچۆ قسەی خۆی بڕی و پێی وتم:ـــ دەچم داران بۆ کۆخەکە خڕ دەکەمەوە ، تۆش لەو ژۆرانە لە (فایراك) ، (ئێمە بەو بەستە دەڵێین فایراك) بزنەگەل بل▯و▯▯ن▯، پاشان وتی: تۆ لەوێ خەریکی لەوەڕاندنی بزنەگەل بە منیش خەریکی دار کۆکردنەوە دەبم.

ڕۆیشتم، کاترینیشم لەگەڵ بوو.. ئەها!! بوو،!! هەر تازە بزنەگەل کەوتبووە سەر لەوەڕێ کە یەکێکیان کەوتە ماعەماع، گورگەکە خۆی شاردبووەوە دەیزانی ڕوومان لەکوێدایه ، چاوەڕێی کردبوو تا تێدەپەڕین و نێچیرەکەی ڕفاند بوو.. کاتیرین وەڕی و کەوتە دوای گورگی بەڵام من نەمتوانی لە نێو قامیشەڵانەکەدا بیانبینم، قامیشەڵانێکی چڕوپڕ و هەڵچوو بوو بنیادەم سەری تیا ون دەبوو! تەنها لەرینەوەیم دەدی، دیار بوو بە تەنیا ڕێی دەکرد ، لە جوولانەوەیان زانیم بزنەکە بۆ کوێ ڕادەکێشێ:

هاوارم کرد ـــ: مام باچۆ ، مام باچۆ وەختیەتی وەرە. بەڵام تا مام باچۆ گوێی لێ بوو و هات گورگ لە گوزەرەکەی بەرامبەر بۆی دەرچوو و ون بوون، پاشان بەخۆ و بەبزنەوە دۆڵەکەیان بڕی و خۆی دەکەلێنێك ئاخنی لەوێدا وەستا، من و مام باچۆیش بە دیاریەوە وەستا بووین. گورگ پڕی دایە بزنەکە و کوشتی، ملی کەلاشەکەیشی ڕاکێشا کاتیرینیشی بەدواوەیە نەدەوەڕێ و نەخۆیشی تێك دەدا. مام باچۆ هاواری کرد:

ـــ: لەعنەت لە شیری سەگ ، ئەوە چی لێ هاتووە! گۆڕاوە؟ وتم:ـــ ڕاوەستە ئێستا دەبینی چی لێ هاتووە. وەستاین ، تەماشامان کرد، کاتیرین نەك وەك دژمنێك، بەڵکو هێمن و لەسەرخۆ لە گورگی نزیك دەبووەوە.

گورگ سەیرێکی دەوروب▯ری کرد ، بێ ئەوەی کەڵبەکانی بشارێتەوە یا کارێکی لەو چەشنە بکا تەماشای کرد نە سەگ دەوەڕێ و نە گورگیش کارێ دەکا.. تێك گەیشتوون! لەعنەت لە شیریان بڵێی چ چاوو ڕاویان کرد بێ؟، داخۆ چیان دەچاوی دایە ئاوا تەبان؟، نازانم ، بەڵام گورگ وازی لە بزنەکە هێنا و ڕێی بۆ کاتیرین چۆل کرد.. چووە ئەولاوە. کاتیرین لە بزنەکە نزیك بووەوە و کەوتە هەڵلووشینی، وەکو گورگی کەڵبەی لێ گیر دەکرد ، بە چڕنۆکی پارچە پارچەی دەکرد.. مام

باچە لەسەرسامیا دەمی داچەقی بوو بەوای نەدەکرد.. هیچی نەگوت، کشایەوە و هاواری کرد:
ـــ: ڕاوەستە! گەڕایەوە کەخەکە تاپۆڵکەی بەنە ، کە بەسەدای گوێی دارستان کەڵە دەکا.. من نەمدەزانی بە ئەوە چووە، بەڵام کە هاتەوە دیتم بەدەستییەوە بوو. سەرەی لێ گرت، ڕەنگ دابچکوڵاو ببوو بە خەزنەی سپی.. هاواری کرد: ـــ: دەیکوژم گجوولەی پیرەخاینە دەکوژم! لەگەڵ گورگان خۆ لەك دەداتەوە؟ بەڵام زۆر دوورە چاوەڕێی دەکەم تا دەگەڕێتەوە ئینجا لە تەختی نیوچاوانەی دەدەم.. ئەمەش وا دەگەیەنە دیارە تا ئەستاش ڕوحمی بە دەبزوە.. دانیشتین چاوەڕێی ئەوە بووین تا کاتیرین تەر دەبە. ـ
ـــ: کاری بزنە لە کار ترازا ، با وازی لێ بەنین تا پێش مردن تەر دەبە ، سەرەڕای ئەوەش زۆری بە دەسەزی خزمەت کردووین.. مام باچە دیار بوو لەرزی پێوە نووسا..
پێم وت: ـــ: خزمەتی کردین ، ڕاستە بەڵام مام باچە ئەمە ئەگەر ئاردە گەنمەشامی نەدەینە برسی دەبە. ئەو جار تەگەیی خزمەتەکەی سوودەکی نییە، ئیتر بوو بە دەستەبرای گورگان..
ـــ: نەخێر! بەهەی برسییەتییەوە نییە.. پەروەردەی فێڵ و مەکرانە.. راستیی مەسەلەکە ئەوەیە.. پەروەردەی فێڵە فێڵ! وای بە خەیاڵدا هاتووە،»گەر ئاگاداری بزنەگەل بم و نەبم وەکو یەك وایە، کە ئەوانیش (قەڵەو)م نادەنە با بە خۆم بیکەم«.. ئەوەتا کردیشی.. قیژاندی.. دەیکوژم، لێی خۆش نابم. دەیکوژە و دەیکوژە، بەڵام تاپۆی بەرز نەکردەوە، کاتیرینیش تەر بوو و بواری دایە گورگەکەو ڕۆیی، دەڕۆکەی بەی و تاوە وەستا تەزە ئاوی دەسەر کرد و ڕۆیی.
ـــ: دەی مام باچە دەی ئەگەر ڕاست دەکەی ڕقت لەیەتی بیکوژە! یا دەڕۆی ڕقت لەی نییە؟!. تاپۆڵکەی بەرز کردەوە و سەرەی لێ گرت ، پاشان بیری کردەوە دایگرتەوە..
هاواری کرد ـــ: ئای هەی چەند خاین دەرچوو، دایکی پیرە… چۆن وازی لێ دەنێم، ئەمەکە بزنەکم چوو سبەینە هەمان کار دووبارە دەکاتەوە.. جارەکی تر تاپۆڵکەی بەرز کردەوەو(بوومم!!). کاتیرین ڕاپەڕی و خۆی هەڵاوەت، دوو سێ جاران خلەر بووەوە و پەی جووت بوون…
مام باچە پەی وتم: ـــ: بینەژە! حەیوانەکی بە فێڵ بوو، چاڵەکی بە هەڵکەنە..! ناشتم، تەنانەت بەیشی گریام، سەگم نەدیوە دەنگی بەو جۆرە بێ و نایشیبینم.. ئەدی چاوی.. سەیری بکە بەڵام بە ئەوەی قسە بکەی.. پەی ڕەق بوون. منیش وەبن خەیاڵم دا.. مام باچە سەگەکی دیکەی بە ناردم، کیسە یەك هەڵاوی گەنمەشامیشی لەگەڵ ناردبوو ڕایسپاردم:

ـــــ: دەولکێکی بۆ چێ بکە و خواردنی بدەیێ ، ئاخری هەستی پێ کرد ، بەڵام پاشی چی؟ سەگە تازەکە دەمی لە خواردن نا ، بخۆ بخۆ تاکو تەواو قەڵەو بوو، وای لێ هاتبوو لەبەر قەڵەوی پێی ناخۆش بوو ڕاوی گورگان بنێ مام باچۆ جارێکی دی لە چۆکی خۆیدا…

دانی پێدا دەنێم کە من لە مەسەلەی بەخێوکردنی کسۆکان بە سەهوو چوو بووم.. تێری دەکەی قەڵەو دەبێ ڕاوی گورگان نانێ ، تێری ناکەی لەگەڵ گورگی دەبێتە دەستەبرا.. بۆیە ئیتر کە خواردنی دەدەمێ زۆر وریا و ئاگادار دەبم.

(*) چیرۆکنووسێکی بەناووبانگی بولگارستانە .
ئەم چیرۆکە لە ژمارە (2)ی ساڵی دووەمی گۆڤاری (الاداب الاجنبیة) ی سووریيەوە
کراوە بە کوردی .

پەڕینەوە.. چیـــرۆک\ نووســـینی: ئامانج شێروانی

ماوەیەک بوو لەسەر ڕۆخی شەقامەکە دادەنیشت، سەرنجی یەک بە یەکی پیادەکـانی دەدا، لەگەڵ ڤڕەڤڕی هەر تڕومبێلێـک مـوچڕکێکی پێـدا دەهات، ئەو ڕۆژە تاریکەی دەهاتەوە یادی. چوار مانگ بەر لە ئێستا، لەسەر هەمان شەقام، سەر لە بەیانی زوو، ماڵاوایی لە تاقانەکەی دەکرد، نەیدەزانی کە ئەمجارەیان ماڵاوایی یەکجارەکییە، ئیتر چاوی بە چاوە گەشەکانی ئەو ناکەوێتەوە. ئەوە چوار مانگە بەسەر ئەو ڕۆژەدا تێپەڕیوە، هێشتا دەنگی سیکەی ئیستۆپی ئەو تڕومبێلە لە گویێەکـانی دەزرینگێتەوە، هێشتـا بۆنـی تۆزوخۆڵـی ژێـر تایەکـانی دەکات، هێشتا دەنگی هۆڕنە دوورودرێژەکەی گویێەکانی کاس دەکات. ئێستاش قیژەی جگەرگۆشەکەی گوێ لێیە.

ئێستاش وەکوو ڕۆژی ڕوون لە یادیەتی، لە شوێنی خۆی ڕەق ڕاوەستا، بۆ چەند چرکەیەک نەیدەوێرا ڕووی خۆی وەربگێڕێت، لە دڵی خۆیدا دەیگوت نا نا بێت جگەرگۆشەکەم بێت، پەیمانم پێی دابوو کە ئەو ئێوارەیە کرێمەستی بۆ بکڕم، ئەو هیچ شتێک بە قوربانی کرێمەستی ناکات. نا نا بێت جگەرگۆشەکەم بێت، نا خودا ئەوەندە دڵڕەق نییە کە

تاکە ئاوێنەی ژیانم لێ بستێنێتەوە. قیژە و هاوارەکان بەرەبەرە بەرزتر دەبوونەوە، هەورەکان بەری ئاسمانیان دەگرت، ئەمیش لە نێوەڕاستی شەقامەکە ڕەق ڕەق ڕاوەستابوو.
پێنووسێک بەر پشتی پێی چەپی کەوت، زۆری لە خۆی کرد تا ڕووی خۆی وەرنەگێڕێت. دواتر مۆرییەکی ملوانکەیەک بەر پشتی پێیەکەی تری کەوت، وەک بڵێی کە بترسێت ڕاستییەکە بزانێت، دیسان بەرگری کرد و دوو هەنگاو بەرەو پێشەوە ڕۆیشت. ئەمجارەیان تاکە قەندەرەیەک بەئەسپایی دەستی لە پشتی ئەو دا، وەکوو ئەوەی پێی بڵێت ئیتر ناتوانیت لە ڕاستییەکان هەڵبێیت.
هێواش هێواش سەری خۆی بەرەو دواوە هەڵسووڕاند، لاقێکی بینی، لاقێکی پێپەتی، لاقێکی ئاشنا. بە دەستەکانی چاوەکانی خۆی کوشی، دووبارە سەیری کردەوە، ئەمجارەیان ملێکی بینی، ملێکی بە ملوانکە، ملێکی ئاشنا، دیسان چاوەکانی خۆی کوشی و سەیری دیمەنەکەی کردەوە، ئەمجارەیان کۆمەڵێک مرۆڤی شێواوی بینی، لەسەر گۆمێک کە ببوونەوە، گۆمێکی سوور، گۆمێکی خوێن. پەیتا پەیتا بەرەو لایان هەنگاوی نا، بسکێکی بینی، بسکێکی ئاشنا. دیسان لەبەر خۆیەوە گوتی: نا نابێت ئەوە دەیژگەکەم بێت، ئەو هیچ شتێک بە قوربانی کرێمەستی ناکات.
چاوەکانی خۆی کردەوە، تۆمبێلێکی سووری لەدوورەوە بینی، خێرا خێرا، وەکوو سەرشێتێک بەرەو چوارڕیانەکە شۆڕ دەبووەوە. لەو سەرەوەش منداڵێکی فێرگەکەی ئەو بەری بینی کە نیازی بوو لە شەقامەکە بپەڕێتەوە. وەکوو دایکێکی جەرگ سووتاو، وەکوو شێرێک بەرەو نێوەندی شەقامەکە چوو، تابلۆیەکەی دەستی بەرز کردەوە، کە لەسەری نووسرابوو (هێواش هێواش)، لە نێوەڕاستی شەقامەکە، ڕەق ڕەق ڕاوەستا، بانگی لە منداڵەکە کرد، و خۆشی وەکوو دایکێکی ئازا بوو بە پەنای، هەنگاو هەنگاو، شەقاو شەقاو، تاوەکوو گەیاندییە ئەو ڕۆخەی تری شەقامەکە.
چوو لەسەر بەردەکەی خۆی دانیشت، وەک ئێشکگەر چاوەڕێی منداڵی داهاتووی دەکرد. زۆری پێ نەچوو، تارماییەک لەبەر دەمی قووت بووەوە، دارێک و کەتەک بە دەست، هەردوو دەستی بەستەوە و بە بیانووی ئاژاوە و هەراسان کردنی شوفێران ڕاپێچی کرد.

نووسینی: ئامانج شەروانی

ئێران.. گەلێکی هەژار و دەسەڵاتێکی ناشەرعی!.. عەبدولڕەحمان گەورکی

چاوخشانێک بەسەر بارودۆخی ئێستای ئێران و ئەرکەکانی کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی!
عەبدولڕەحمان گەورکی، نووسەر و شرۆڤەکاری سیاسی

بە پێی ئامارە فەرمییەکان، چەند ملیۆنێک ئێرانی لە دەرەوەی سنوورەکانی ئێراندا دەژین و زۆربەیان خوێندەوارن و ژمارەیەکی زۆریان بە بڕوانامەی بەرز دەرچوون و زۆرینەی رەهایان دژی ئەو رێژیمە ئایینییەن کە حوکمڕانی ئێران دەکات! ئەم راستییە دیمەنێکی روون و ئاشکرای ئەو شتانە دەخاتە روو کە لە ناوخۆی ئێراندا دەگوزەرێت. وڵاتێک کە لە هەموو روویەکەوە د□و□م□ندە. بەڵام بەهۆی دەسەڵاتێکی ناشەرعی و دواکەوتوو و ناشارستانی لەژێر ناوی “ئیسلام”دا، کەوتووەتە دۆخێکی هێندە پڕ لە ئازارە، کە خەڵکەکەی خراونەتە زیندان یان چوونەتە ریزی شەهیدانەوە یاخود خەمبارن و لە کۆڕی گریان و شیندان و بە توندی خراونەتە ژێر گوشاری سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئابووریداو هیچ بژاردەیەک بۆ نەماوەتەوە جگە لە ناڕەزایەتی دەربڕین و راپەڕین و شۆڕش. هەندێکیشیان توانیویانە کۆچ بکەن بۆ دەرەوەی ئێران. بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا دڵیان لە ناو ئێران جێهێشتووە.
هەر لەبەر ئەمەشە کە دەوترێت “ڕژێمی ئێران” هەرگیز نوێنەرایەتی خەڵکی ئێران ناکات و کارنامەکەی پڕە لە تاوانی گەورە و بچووک. نەک تەنها بەرامبەر بە خەڵکی ئێران، بەڵکو بەرامبەر بە خەڵکی ناوچەکە و جیهانیش. ئەوەی پێویستە، تۆڕدانی ئەم رێژیمەیە لە کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی کە لە “پشتیوانیکردن لە خەباتی رەوای گەلی ئێرانەوە دەست پێدەکات!”
ئەوەی لە ئێران دەگوزەرێت دژەمرۆڤانە. بەڵام لە هەمان کاتدا ئەوەی لە پێوەندی لەگەڵ ئێراندا لە لایەن وڵاتانی ئەندامی رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکانەوە دەبینریت، جێگای شەرمەزارییە کە “ئەندامێتی رژێمی دیکتاتۆری مەزهەبی ئێرانیان لە کۆمەڵگەی نێودەوڵەتیدا قبوڵ کردووە!”
لە ئێراندا رژێم رووبەڕووی “ئابوورییەکی داڕماو” بووەتەوە. ئاماری “هەژاری” لە ئێران رۆژانە لە زیادبووندایە و ئەم دیاردە

دەتەزێنە نیوەی کۆمەڵگەی ئێرانیش گرتووەتەوە. رژێمی ویلایەتی فەقیهی چارەسەرکردنی کێشەی خەڵک بە ئەرکی خۆی نازانێت. چونکە تەنها گرنگی بە مانەوەی دەسەڵاتەکەی دەدات. رژێمی ئێران رووبەڕووی کۆمەڵگایەکی هەڵچوو بووەتەوە و دۆخەکە روو لە تەقینەوەیە. داواکارییەکانی خەڵک تا ئێستا وەڵام نەدراوەتەوە و پێدەچێت زۆر بەدوور بێت بەم دەسەڵاتە وەڵام بدرێتەوە. چونکە لەگەڵ تێپەڕبوونی “کات”، مەودای نێوان دەسەڵات و خەڵکی ئێران زۆرتر لە جاران زیادی کردووە. بەپێی خەمڵاندنەکان، نزیکەی ٢ ملیۆن کەس، هەتا زیاتر لە 10٪ی دانیشتوانی ئێران کەمئەندامن.

بەپێی ئامارەکان ساڵانە ٤٠ بۆ ٦٠ هەزار کەمئەندام زیاد دەکات.

دۆخی نیشتەجێبوون بۆ ملیۆنان ئێرانی زۆر ئاڵۆز و بە ئازارە.

نزیکەی ٦٠%ی داهاتی خانەوادە شارنشینەکان بۆ خانووبەرە خەرج دەکرێت. هەڵاوسان لە کەرتی نیشتەجێبووندا زیاتر لە ٧٠%ە و ئەم بابەتە ساڵانە بەشێکی زیاتری داهاتی ماڵەکان دەگرێتە خۆی. ژمارە راستەقینەکان زۆر زیاترن لەو ژمارەیەی کە دەزگاکانی رژیم بڵاویان کردۆتەوە. لە ئێران هەڵاوسانی راستەقینە تەنانەت سێ رەقەمیە. ئێستا نرخی خانووبەرە بەهۆی گرانی نرخی کەرەستەکانەوە بەرزبووەتەوە و کاتی چاوەڕوانی کڕینی خانوو بۆ چینی هەژار و مامناوەند، نزیکە لە (100)ساڵ! لەم وڵاتەدا هەمیشە رێژەی ماڵیات و باج لە زیادبووندایە. بە پێی ئامارە فەرمییەکانی (رێکخراوی حکوومەتیی کاروباری ماڵیاتی ئێران)، ماڵیات بە بەراورد بە ساڵی پێشوو ٣٠% زیادی کردووە (ئاژانسی هەواڵی ئیرنا، ١٩ی گوڵانی 1403).

ساڵانێکی زۆر هاوپەیمانانی رژێمی ئێران بانگەشەی ئەوەیان دەکرد کە “گەمارۆ نێودەوڵەتییەکانی دژ بە رژێمی ئێران” بووەتە هۆی هەژاریی خەڵک. درۆیەکی گەورە بوو. لەم (3) ساڵەدا کە داهاتی رژێم لە فرۆشتنی نەوت، بە هۆی سیاسەتی سازان لەگەڵ دیکتاتۆرییەت، چەند هێندە زیادی کردووە، هەژاری، هەڵاوسان و گرانبوونی نرخ لە ئێراندا زیادی کردووە. تەنانەت خەڵکی نەدار و هەژار و بەتایبەت ژنانی ئێرانی، کۆرپەکانیان دەفرۆشن و لە زۆر حاڵەتدا کۆرپەکانیان لەسەر شەقامەکان بەجێدەهێڵن! فرۆشتنی ئەندامەکانی لەش لە ئێران بووەتە کارێکی باو. لەگەڵ زیادبوونی داهاتی ئەم رژێمە، دەزگای ستەم و هەژاری لە ئێران و شەڕفرۆشی لە دەرەوەی سنوورەکانی ئێراندا بەهێزتر کراوە.

بەهای دۆلار لە ئێران لەم دوایانەدا سنووری ٦٠ هەزار تمەنی تێپەڕاندووە و گرانبوونی شتومەک سنوورەکانی بەزاندووە. لە مانگی دووەمی ساڵی نوێی ئێراندا بەڕێژەی ٣٠٪ نرخی کەلوپەلی خۆراک

بەرزبوونەوە و سفرەی خەڵک لە جاران بەتاڵتر بووە. خامنەیی و سەرانی ئەم رژێمە درۆ دەکەن و هیچ پلان و بڕیارێکیان نییە بۆ باشترکردنی ژیانی خەڵک. ئەوان بەرزبوونەوەی نرخەکان بە "درۆی بازاڕ" ناودەبەن و ویستوویانە بە "درۆ" چارەسەری کێشەی خەڵک پراکتیزە بکەن و هەوڵدەدەن بە هاندانی شەڕ لە ناوچەکەدا پەردەپۆشی بکەن.

میدیای دەوڵەتی ئاماژە بە بەرزبوونەوەی رێژەی بێکاری دەکەن. رەوتی کرێکارانی بێکار لە هەموو بوارەکاندا، (ڕەوتێکی نیگەرانکەر) نیشان دەدەن. گەندەڵی لە حوکمڕانیدا لە سەرەوە بۆ خوار، لە بەیتی جاڵجاڵۆکەی خامنەییەوە بۆ سەرانی ئەم رژێمە و مۆرەکانی دەسەڵات، بووەتە گشتگیر و رۆژانە بەشێک لە ڕەهەندەکانی ئەم دیاردەیە، لە شێوەی گورگی ناو دەسەڵاتی ئێراندا دەردەکەون. بۆ نموونە ماڵپەڕی (ئینتیخاب)ی سەر بە حکومەت نووسیویەتی: "ئێستا ئاشکرا بووە کە زیاتر لە 100 ملیار لە پەیمانگای مەساف رائیفیپور شاردراوەتەوە". ناوبراو برازاوای (ئیبراهیم رەئیسی)یە.

لەشفرۆشی لە ئێرانی ژێر دەسەڵاتی رژێمی ویلایەتی فەقیهی بەربڵاوە و ئەمەش راستەوخۆ پەیوەندی بە بڵاوبوونەوەی هەژارییەوە هەیە. منداڵانی کارکەر و دیاردەی وەک کارتەن خەوی، زبڵ کۆکردنەوە، فرۆشتنی ئەندامەکانی جەستە، خۆکوشتن، خۆسووتاندن و بڵاوبوونەوەی نەخۆشییەکانیش بە بەربڵاوی لە ئێران دەبینرێت. لە ئێراندا، نەدانی مووچەی فەرمانبەرانی حکوومەت، گەندەڵی، بەرتیلدان، رانتخۆری، وازهێنان لە خوێندن و تەنانەت فرۆشتنی منداڵیش بوونەتە دیاردەی کۆمەڵایەتی و ئابووریی باو، کە دەرخەری مەودای ژیانی دەسەڵاتی وەلی فەقێ و خەڵکی ئاسایی لە ئێران.

لە ئێرانی ئێستاکەدا، رۆژ نیە ژمارەکی زۆر لە خەڵکی ئێران لە ژیر ناوی کۆڵبەر و سووتەمەنیبەر لە لایەن هێزەکانی رژێمەوە لە سنوورەکان نەکوژرێن. لە ناو ئەم توێژە هەژار و زەحمەتکێشەدا، ژمارەیەکی بەرچاو لە دەرچووانی خاوەن بڕوانامەی نایاب دەبینرێت. لە نێویاندا تەنانەت ژنانیس هەن کە روویان لەم کارە سەخت و مەترسیدارە کردووە!

لەم دوایانەدا دامەزراوەیەکی ئەمریکی بە ناوی "MPI (Migration Policy Institute)" راپۆرتێکی بەڵگەنامەیی لەسەر دۆخی کۆچبەرانی ئێرانی لە ئەمریکا بڵاوکردەوە. ئەم راپۆرتە دەڵێت: "کۆمەڵگەی بە ڕەچەڵەک ئێرانی باشترینە لە رووی پەروەردە، کۆمەڵایەتی، ماڵیات، و رێچاوکردنی یاسا…وە. بە پێی ئەم راپۆرتە، ژمارەی کۆچبەرانی ئێرانی لە ئەمریکا گەیشتووەتە یەک ملیۆن و نۆ سەد هەزارکەس. لەم راپۆرتەدا جەخت کراوە کە ٥١%ی ئەو کۆچبەرە ئێرانیانەی ناو

ئەمریکا بەوانامەی بەکالۆریۆسیان هەیە. یەک لە چواری ئەوان بەوانامەی ماستەری هەیە و دکتۆرا. ئەمەش بەرزترین ئامارە لە نێوان ئەو ٦٧ نەتەوەیەی لە ئەمریکا دەژین. لەوان دوانزە هەزار “مامۆستای زانکۆ ” لە ئەمریکا وانە دەڵێنەوە و لە ئەستادا ٧٥%ی ئەم مامۆستایانە لە دوو سەد زانکۆی باڵای ئەمریکادا وانە دەڵێنەوە. لە حاڵی ئەستادا نزیکەی 15000 پزیشکی ئێرانی لە ئەمریکا دامەزراون.

دۆخی (وەرزش)یەش لە ئێران بە ئازارە. بە وتەی شارەزایانی ئەم بوارە، وەرزش لە لاوازترین دوخدایە. ژمارەیەکی زۆریان بە تاوانی پشتیوانیکردن لە راپەڕینی گەلی ئێران زیندانی یان شەهید کراون. یاخود ئێرانیان جێهێشتووە یانیا لە دۆخێکی بژێوی زۆر خراپدان. جومگە وەرزشییەکان لە ئێراندا زیاتر لە ژێر دەسەڵاتی خەڵکانی سەر بەو رژیمەن و بێ ناوەرۆکن.

لە ئێرانی ژێر دەسەڵاتی ئاخوندان وازهێنان لە خوێندن، بۆتە شتێکی باو لە نەو قوتابیاندا. چونکە پارەی درێژەدان بە خوێندنیان نییە و ناچارن ببنە “بژێوی” بنەماڵە و بەخێوکەر. لە نێوانیاندا ژمارەیەکی بەرچاو لە “منداڵانی کار” لە شەقامەکاندا دەبینرێن. مامۆستایانی ئێران، چینێکی گەورەی کۆمەڵگای ئێرانن کە بە هۆی نەبوونی مووچە و خراپی بارودۆخی ژیان، لە بارودۆخێکی سەخت و دژواردان. ئەم دۆخە تایبەت نییە بە مامۆستایان و قوتابیان، بەڵکو هەموو چین و توێژەکانی کۆمەڵگا دەگرێتەوە، بە کرێکاران و خانەنشینەکانیشەوە.

دوا وشە!

ئەوەی لەسەرەوە ئاماژەی پێدرا، تەنها مشتێکە لە خەروار ئازار و ناخۆشی لە ئێران. لە هەموو روویەکەوە، خەڵک لە دۆخێکی دڵتەزێندان. ئەستا ئەو پرسیارە دێتە ئاراوە کە ئەندامەتی رژیمێکی لەو جۆرە لە کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی، کە هۆکاری سەرەکیی وەها دۆخێکی دڵتەزێنە لە ئێران، ئایا رەوایە؟ یان دەبێ حکومەتەکان و کۆمەڵگای مرۆڤایەتی لە تەنیشت گەل و بەرخۆدانی خەڵکی ئێراندا هاوسوز بن و رژێمێکی ناشارستانی و دژی گەلی لەو شێوەیە لە کۆمەڵگای نێودەوڵەتی دوور بخاتەوە و نەهێڵێت سەروەت و سامانی ئەم وڵاتە دەوڵەمەندە بە مانەوەی دیکتاتۆریەتی ئایینی و بەتایبەتی شیعەخوازی و تێکدانی سەقامگیری و ئاسایش لە ناوچەکە خەرج بکریت!

بروسکەکان.. بروسکەی سێیەم و کۆتایی.. ستیڤان شەمزینی

تۆ نازانیت من چەند تینووم
بۆ خواردنەوەی قومێک لە کانیلەی لێوت
بۆ هەڵقوڕاندنی کۆنیاکی بزەی تەڕت
تۆ نازانیت من چەند تامەزرۆم
بۆ کێشانی حەشیشی باوەشت
بۆ هەڵمژینی بۆنی رەیحانەی هەناسەت
تۆ نازانیت من چەند سەوداسەرم
بۆ راکشان لەژێر بریسکەی چاوت
بۆ بەربوونەوە بۆ نێو زەریای ماچت
تۆ نازانیت من چەندە شێتم
بۆ رنینی بەروبوومی کێڵگەی لەززەت
بۆ نووسینەوەی مێژووی
شەوێکی رۆمانسی
لەناو پ[illegible] گوڵی جەستەت
سەیرە تۆ هێشتا نازانیت!!

من و ئینجانە لە یەکتر دەچین
ئەو دڵێکی نەرمە
بۆ رسکانی گوڵ
من خاکێکی بە پیتم
بۆ گوڵەگەنمی شیعر
ئەو بێزار نابێت
لە مەکری گوڵەکان
من تووڕە نابم لەو شیعرانەی
وەک شمشێر تیغم دەکەن و
شەتاوی خوێن
لە دەمدا جۆش دەدەن
ئەو کاتە دەمرێت، نازی گوڵ

لە نێو چاوەکانیدا دەربکێشرێت
من کاتێ، فەنا ئەبم
قەڵەمم مان بگرێت
لە نووسینی ئەو شیعرانەی
دێڕ بە دێڕ من لە یار و
یار لە مندا دەلاوێننەوە

خودا یەکەم رۆژ
تۆی دروست کرد
دووەم رۆژیش
لە پەراسووی چەپی تۆ
منی خوڵقاند
خودا رۆژی یەکەم
وشەی ناردە سەر زەوی
دووەم رۆژ
منی کردە گەڕیدەی وشە
خودا یەکەم رۆژ جوانی تۆی
بە قەڵەمی پرشنگ کێشا
دووەم رۆژ
منی خستە سەر کەڵکەڵەی
کڕنووش بردن بۆ ئەو جوانییە
من وەک ئیبلیس لاسار نەبووم
بە تامەزرۆییەوە ل□ بەرت نوشتامەوە
خودا یەکەم رۆژ
لەناو شیلەی ژیاندا
خۆشەویستی هەڵهێنجا
دووەم رۆژ
منی هەڵبژارد
ببمە پەیامبەری ئەوینی تۆ
خودا یەکەم رۆژ
ملیاران ئەستێرەی لە ئاسمان و
یەک ئەستێرەی لەسەر زەوی ئافراند
دووەم رۆژ
ئیبلیس لە خشتەی بردم
لە بری ئەوەی لەسەر ئەم زەمینە

بۆ تۆ بگەڕێم
چاوم بڕیوە
پۆلێک ئەستێرە لە ئاسمان
خودا خۆی نیگای بۆ ناردم
تۆ لە نزیکی دوور و
دووری نزیکەوە
لە ناو کۆڵانە رەنگاورەنگاکانی
عەشقدا بدۆزمەوە
ئیتر خودا وەستا
لە ئافراندنی شتەکان

ستیڤان شەمزینی

گۆیژ. پشکۆ ناکام

[ئەوەی خاکی ووڵات ئەفرۆشێ و خیانەتی لێ ئەکا
وەک ئەو کەسە وایە کە دزی لە ماڵی باوکی خۆی
ئەکا و دەرخواردی دزەکانی ئەیا ، نە باوکەکە لێ ی
خۆش ئەبێ نە دزەکان خەڵاتی ئەکەن..
" چێگوارا "]
“”””””””””””””””””””””””””’

…..جارێکیـان " عبـدالسلام عـارف" کۆبـونەەیەکی ئەبێ لەگەڵ کۆمەڵێ ئەفسەری عێڕاقی دەربارەی شکستەکانی سوپا بەرامبەر بە پێشمەرگە ، ئەفسەرەکان ئەڵێن : ئاخر ئەوان شاخیان هەیە و خۆیانیان لێ قایم کردوە ، ئەویش ئەڵێ ئێوەش شاخەکان بڕوخێنن یان لایان بەن تا شوێنی خۆشاردنەوەیـان نەمێنێ ..!!..ئەمڕۆ دوای زیاتر لە شەست ساڵ بزنسمانەکانی حیزب و کۆمپانیا بە بێ شەڕ ، بێ تەقە ، بێ بەرنگار بوونەوە ، لەسەردەمی نیشتمان پەروەری دوای ڕاپەڕین ، کورد خۆی خەریکە فیکرەکەی " عبـدالسلام " جێ بە جێ ئەکا و هەقی خۆشیەتی لەبەردەم پڕۆژەی تەخت کردنی ئەزمڕ و گویژە پەیکەرێکی" عبدالسلام: دروست بکرێ …

لـە پەنجاكانا كاتێ ” شێخ سەلام” ی شاعیر گەر بە هەڵەیا نە چووبم مودیری دایەرەی كشت و كاڵ یان دارستانی سلێمانی بوە و زەمانی مەلیكی بوە ، واتا ئەو زەمانەی پێ ی ئەوترا ئینتیداب و ئیستیعمار !! بە پێ ی توانا گۆیژەی دار ڕێژ كردوە ، ئەمڕۆ كە سوسیال دیموكرات !! حوكمڕانە لە شارەكە ئەو درەختانە هەڵئەكەنرێن تا پاشماوەی ئیستیعمار نەمێنێ و ئەكرێن بە شوققە بۆ : “خانەوادەی كەسانی ئەو ڕووبارە خوێنەی ئەمڕۆی هێناوەتە كایەوە”..!!
سەبارەت بە شارەوانی و دەور و دەسەڵاتی لە پڕۆژەی “شاخ بەرامبەر بە شوققە” هیچ نیە، چۆن بە تەلەفۆنێكی “دەباشان” پەسەند كراوە ، تەنها تەلەفۆنێكی دەباشان ئەتوانێ ڕایبگرێ ، بەڵام وابزانم تازە درەنگە ” ....ڕوعب بە ڕوعب”ی وەرگیراوە…
“گویژە” بۆ ملیاردێرەكان بوە بە پڕۆژە و بۆ حوكمڕانەكانیش بوە بە میوەیەك كە پێ ی ئەووترێ..
” گۆیژ” بۆ سیحەت و قاسە باشە…

ئاگر.. شیعری ستار ئەحمەد

لە كام ئاگر..؟
بسك و پەرچەمت دزیوە
كەژاوەی بووكێنی خۆرە
یان تەونی مردنی بایە
سروشت بەو جۆرەی چنیوە

نیگات لەكام كانی سازگار
دورگەی چاوانتی تەنیوە
خوێنی ئاسۆی ئاوابوونە
یان برینی دڵی شیعرە
لەنێو جگەرما مەییوە

ئەو مەمكانەت
دوو ساویلكەی .. نوستووی نێو جێن
یان جەرگ و هەناوی منن
بەزامی سنگتەوە دەلكێن

تۆ پەری شیعری گوڵڕەنگی
بۆ تیلەی تارای رۆژگارم
بیرت نەچێت ..
لەدواساتی ماڵاوایيم
بۆ چرکەیەك وەرە دیارم

ستار ئەحمەد